

Vragen en opwaardering m.b.t. SB Circulaire interventies Economie 2023

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
PvdD	1	<u>Opwaardeerverzoek</u>: Graag waardeer ik agendapunt 15 op, een statenbrief over de circulaire interventies. Het is goed om dat in de commissie te bespreken. We lezen over een geslaagde pilot met een ketenregisseur om bedrijven praktisch te ondersteunen bij de transitie naar circulair en dat blijkt ook nodig want maar 1 op de 17 bedrijven voert in onze regio nu circulaire activiteiten uit. Ook na een kwalitatieve uitvraag bij 67 bedrijven blijkt de behoefte aan meer concrete en praktische handvatten. Daarnaast heeft de huidige coalitie ambities neergezet om de provincie naar circulaire te krijgen in 2050. Over 26 jaar dus. De Statenbrief sluit af met de mededeling dat er geen budget beschikbaar is. Dit is zeer spijtig gezien het succes én de aangegeven noodzaak bij bedrijven voor meer praktische ondersteuning. Waarom kiest het college niet voor meer structurele bijdragen in plaats van incidenteel?	Bij de kadernota 2025 wordt uw Staten geïnformeerd in hoeverre er middelen zijn om de komende jaren de activiteiten gericht op de circulaire economie en circulair ondernemerschap door te zetten en eventueel op te schalen. De kanttekening hierbij is dat in Q4 van dit jaar de middellange termijnstrategie Circulaire Samenleving opgeleverd wordt. Dit betekent dat pas in het najaar van 2024 een lange termijn begroting kan worden opgesteld. Daarom zal in de Kadernota in eerste instantie alleen voor 2025 een claim kan worden opgenomen voor bekostiging van het ondersteunen van circulair ondernemerschap.
Volt	2	Citaat Statenbrief: <i>Diverse factoren, zoals verminderde leveringszekerheid, stijgende grondstoffenprijzen, maatschappelijke druk en bindende maatregelen, evenals kansen voor nieuwe businessmodellen, motiveren ondernemers.</i> Wat houdt het nieuwe businessmodel in en welke kansen ontstaat met dit businessmodel?	Een voorbeeld van een typisch circulair verdienmodel is bijvoorbeeld het PaaS (product-as-a-service) verdienmodel. Dit model wordt gekenmerkt door het zo lang mogelijk in de markt houden van een product door het te verhuren in plaats van het direct te verkopen. Wanneer een bedrijf ervoor kiest om zijn producten op deze wijze in de markt te brengen, maakt het zich minder afhankelijk van de inkoop van nieuwe voorraden en daarmee mogelijke grondstoffen tekorten en fluctuerende prijzen. Een ander model is de mogelijkheid om gekochte producten terug te brengen na gebruik, waarbij de verkoper verantwoordelijk is voor de inname en verwerking tot nieuwe producten. Vaak wordt het bedrijf hierdoor gestimuleerd om het product zo te ontwerpen dat het goed onderhouden kan worden en daardoor langer mee kan gaan. De kansen van een PaaS-model zijn de stabiele inkomensstroom van huurinkomsten en de zekerheid van grondstoffen van de getourneerde producten.
	3	Citaat Statenbrief: <i>'Gezien de complexiteit van het werk van ketenregisseurs en de beschikbare uren hiervoor, is de pilot geslaagd bij het succesvol begeleiden van één keten' & Als de interventie van een ketenregisseur succesvol blijkt, is het plan</i>	De aanpak is succesvol als: - Bedrijven en ondernemers aan elkaar gekoppeld zijn, om onderling circulaire samenwerking te verkennen.

		om deze aanpak te verlengen en op te schalen naar meerdere ketenregisseurs. Op basis van welke criteria c.q. succesfactoren wordt beoordeeld of de functie van keten regisseur succesvol is?	- Bedrijven en ondernemers samenwerken aan nieuwe circulaire businessmodellen, die ze afzonderlijk niet kunnen realiseren - Gemeenten in de regio Utrecht zich ondersteund voelen door de ketenregisseur, door kennis te delen over circulair ondernemen met bedrijven in hun gemeenten. Deze bovenstaande criteria zijn rechtstreeks verbonden met de pilotopdracht die de ketenregisseur heeft ontvangen. Hierbij valt te denken aan het bijwonen van ondernemersbijeenkomsten om hen te informeren over mogelijke aanpakken, het assisteren bij het ontwikkelen van circulaire businessmodellen voor ondernemers, het bijeenbrengen van een netwerk om een keten te sluiten of te verkorten, en ondersteuning bij het indienen van aanvragen voor subsidies of andere financiële regelingen. Naarmate de pilot vordert en wordt doorontwikkeld, streven wij ernaar om verdere kwantitatieve KPI's te ontwikkelen, die in een latere fase gemonitord kunnen worden.
	4	Citaat statenbrief: <i>Het circulair ondernemersnetwerk in de regio Utrecht ontbreekt. Door in te zetten op een sterk netwerk, worden ondernemers beter geholpen en creëert de Provincie Utrecht synergie met rol van ketenregisseur(s).</i> Betekent 'in te zetten' dat er ook een plan van aanpak is voor het opzetten van een Circulair Ondernemersnetwerk?	Ons uitgangspunt is om bestaande netwerken te versterken wanneer deze reeds aanwezig zijn, niet om een nieuw netwerk op te zetten. Dat heeft ermee te maken dat netwerken sterker zelfstandiger verder gaan wanneer zij vanaf het begin eigenaarschap hebben in plaats van dat dit netwerk door de overheid wordt vormgegeven. Daarom hechten wij er belang aan dat deze netwerken uit de ondernemers zelf komen. Momenteel wordt er samen met onder andere de ROM, gemeente Utrecht, NMU (natuur en milieufederatie Utrecht), en andere partners onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van deze netwerken en wat nodig is om ze te verstevigen en te versnellen. Uw Staten wordt hier vanzelfsprekend over geïnformeerd als deze verkenning afgerond is. Daarnaast ondersteunen we nu al de Club van de Circulaire Ondernemers: een club bestaande uit circulaire koplopers die willen professionaliseren om een brancheorganisatie te zijn voor circulair ondernemerschap.
	5	Citaat statenbrief: <i>Kopgroep Circulair Financieren Wij fungeren als strategisch partner in de landelijke Kopgroep Circulair Financieren, die streeft naar het normaliseren van circulair financieren in 2030. Deze samenwerking met partijen als ING, Rabobank en KPMG, InvestNL, Ministerie</i>	Het is momenteel lastig voor veel financiële instellingen om zich aan te passen aan de circulaire transitie. Dit wordt onder andere veroorzaakt door Europese en nationale wetgeving die financiële instellingen verplicht bepaalde risicomodellen op te stellen en te handhaven. Circulaire verdienmodellen worden hier vaak

		<i>van Infrastructuur en Waterstaat en A.S.R. richt zich op systeemveranderingen binnen financiële instellingen. Als strategisch partner zorgen wij ervoor dat enerzijds systeemverandering mogelijk wordt binnen de financiële wereld en anderzijds dat de opgedane kennis en ervaring binnen de Kopgroep de regio ten goede komt.</i> Wat wordt met "systeemverandering" bedoeld en is het andere systeem inhoudelijk uitgewerkt?	benadeeld ten opzichte van lineaire verdienmodellen, omdat ze meer tijd nodig hebben om een lening terug te betalen, en tijd daarbij logischerwijs als een risicofactor wordt beschouwd. Bovendien wordt de brede welvaartswinst vaak niet meegenomen. Daarnaast wordt dit bemoeilijkt door het gebrek aan voldoende praktijkvoorbeelden van circulaire verdienmodellen waarmee banken aan de slag kunnen. Door krachten te bundelen en ervaringen te delen, kan de Kopgroep namens deze partijen zowel op nationaal als Europees niveau met gezag adviseren over noodzakelijke veranderingen in financiële wetgeving. Daarnaast kan de Kopgroep binnen de eigen context experimenteren met nieuwe mogelijkheden. Zo is er een nieuw risico-model ontwikkeld door een aantal vooruitstrevende financiële partijen en wordt ervaring opgedaan met het toepassen ervan.
	6	De CVM is totaal 146 keer ingevuld (84 x door bedrijven in Utrecht). Dit van de 3400 bedrijven die zijn aangeschreven. Wordt deze CV-meting als representatief beschouwd?	De groep van 146 bedrijven (waarvan 84 uit Utrecht) die de CVM uiteindelijk hebben ingevuld is te klein om statistisch gezien compleet representatief te zijn voor de gehele regio/provincie Utrecht. Omdat wij bij het aanschrijven van de 3.400 bedrijven wel goed hebben gelet op (statistische) representativiteit, en omdat de 84 Utrechtse bedrijven die de CVM hebben ingevuld divers zijn, geloven wij wel dat we via deze bedrijven belangrijke informatie kunnen inwinnen die (zonder statistisch geheel representatief te zijn) ook een goede weergave is van een groot deel van het Utrechtse bedrijfsleven.
BBB	7	Aan wie rapporteert de keten regisseur?	Ketenregisseur legt verantwoording af onder de verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder Economie
	8	Er wordt gesteld dat ondernemers en gemeenten behoefte hebben aan keten regisseur. Waarop is deze stelling gebaseerd (onderzoek?)	Dit is gebaseerd op de 'Verkenning ketenregisseur circulaire economie' die in opdracht van de Provinciale Staten is uitgevoerd in 2022 en de huidige ervaringen van de ketenregisseur tijdens de pilot. Daarnaast benaderen bedrijven en ondernemers de ketenregisseur om te ondersteunen in het opzetten van ketens, bijvoorbeeld in circulair hout.
	9	De rapportage verplichting CSRD, is er onderzoek gedaan naar de toenemende administratieve druk die ook doorsijpelt naar het MKB (met daaruit volgende extra kosten). Kan een dergelijke rapportage plicht ook contra productief werken?	Uiteraard zorgt een rapportageverplichting voor een bepaalde administratieve last bij bedrijven. Omdat de maatregel pas vanaf 1 januari 2024 is ingegaan is er nog geen beeld van het effect ervan. Er is dan ook geen specifiek onderzoek uitgevoerd vanuit de Provincie Utrecht. De rapportage zelf verplicht bedrijven voornamelijk tot

			transparantie via criteria die voor alle bedrijven gelijk zijn. Hierdoor biedt het vooral een kans voor bedrijven om erkenning te krijgen voor hun positieve bijdragen op dit gebied, en voorkomt het dat elk bedrijf zijn verhaal op een eenzijdige manier kan presenteren.
GroenLinks	10	<u>Opwaardeerverzoek</u>: graag zou ik met de commissie het gesprek voeren over welke informatiebehoefte wij hebben en of die nu is voorzien. Ik zou graag met de gedeputeerde in gesprek gaan over hoe hij vindt dat het gaat met de voortgang naar in 2050 100% circulair.	In Q4 2024 volgt de middellange termijnstrategie circulaire samenleving. Onderdeel van deze strategie is een monitoringsplan. De monitoring geeft een beeld van de voortgang tot een volledig circulaire samenleving in 2050. Daarbij maken we wel de kanttekening dat mogelijk niet alle gegevens die we zouden willen monitoren beschikbaar zijn: denk bijvoorbeeld aan (gedetailleerde) gegevens met betrekking tot verwerking en hergebruik van grondstoffen op bedrijfsniveau of monitoring van het effect van provinciale inzet op de leveringszekerheid van producten. Ons beeld is dat de overgang van een lineaire naar een circulaire economie steeds meer snelheid krijgt. De ervaren tekorten aan grondstoffen en energie heeft hierop een versnelling gezet.
	11	Bij de nulmeting in 2022 werd vastgesteld dat 5,8% van de Utrechtse bedrijven nu circulair werkt aan de hand van de PBL-meetmethode. In 2050 moet dat 100% zijn. Klopt het dat we in de middellange termijnstrategie een tussendoel zullen vaststellen voor 2030?	De Provincie Utrecht draagt bij in de landelijke doelstellingen om in 2050 100% en in 2030 50% circulair te zijn. Ons beleid en daarmee de doelstellingen in de middellange termijnstrategie zullen dit uitgangspunt onderbouwen.
	12	Is er nu al een indicatie van hoeveel circulaire bedrijven we willen hebben in onze provincie in 2030? Door een hele nieuwe meetmethode te gebruiken, kunnen we nu geen voortgang zien ten opzichte van de nulmeting in 2022. Klopt dat?	In 2024 wordt de meting van 2022 opnieuw uitgevoerd, waarbij wordt gestreefd naar de integratie van de pilot van de Circulaire Volwassenheidsmetingen. Met het herhalen van dit onderzoek ontstaat de mogelijkheid om de voortgang te evalueren in vergelijking met 2022. We hanteren hiervoor dezelfde methode waardoor we kunnen vergelijken.
	13	Kan er iets gezegd worden over grofweg welke sector de 67 bedrijven in zitten die geholpen in het bottom-up onderzoek naar circulaire volwassenheid? (Zoals genoemd op pagina 3 in de Statenbrief.)	Deze informatie is beschikbaar in de eindrapportage die als bijlage is toegevoegd aan de statenbrief, te vinden op pagina 22. Daar wordt het totaal aantal respondenten weergegeven, evenals de sectoren waaruit zij afkomstig zijn. Het totale aantal is hoger (84), omdat sommige bedrijven de enquête vanuit verschillende afdelingen hebben ingevuld en daarmee meerdere keren.
	14	Er zijn 3.400 bedrijven benaderd voor het onderzoek naar circulaire volwassenheid, en 84 daarvan hebben gereageerd (zoals genoemd in samenvatting onderzoek). Deze bedrijven kwamen niet uit de acht geselecteerde sectoren, vanwege het uitblijven van voldoende participanten	Zie antwoord op vraag 6 van Volt.

		(genoemd in H4). Wat zegt dit over de representativiteit van het onderzoek?	
	15	Een eerste aanbeveling van de ketenregisseur is om een ketenregisseur die sectorgericht gaat werken. In de Staat van Utrecht blijkt dat advisering, gezondheid en handel de grootste bedrijfstakken in onze provincie zijn. Hoe komen we tot een afweging van in welke bedrijfstak een mogelijke ketenregisseur het best kan starten?	De keuze is afhankelijk van diverse factoren, zoals de impact/ afvalstromen per sector, het economisch profiel van de regio en de focusgebieden van onze strategische partners zoals ROM Utrecht Region en gemeenten. Wat verder de keuze zal ondersteunen is de monitor circulair ondernemerschap, de aankomende grondstoffenmonitor en de middellange termijnstrategie Circulaire Samenleving.
	16	Gaat de huidige ketenregisseur ons daarover adviseren?	Bij het afronden van de pilot zal de huidige ketenregisseur een advies presenteren voor een voorlopige keuze, in afwachting van zowel de grondstoffenmonitor als de middellange termijnstrategie Circulaire Samenleving.
	17	Is de huidige inzet van de ketenregisseur de meeste effectieve inzet als nu al wordt aangegeven dat een sectorgerichte aanpak nodig is?	In februari 2024 gaan we de huidige pilot evalueren. Daarna zal o.a. duidelijk worden wat het meest effectieve vervolg zou kunnen zijn.
	18	Ik begrijp deze zin niet: "Ook is de aansluiting van het bestaand aanbod voor de behoeftes die Informele Investeerders hebben rondom circulair investeren verkend. Met de uitkomsten van het onderzoek zijn aanbevelingen gedaan voor te ondernemen acties en het Informele Investeerders ecosysteem." (uit de Statenbrief) Wat waren de uitkomsten van het onderzoek?	Er is een eerste onderzoek uitgevoerd om de behoeften van Informele Investeerders te begrijpen en vast te stellen waar hun interesse ligt bij het financieren van circulaire proposities. Informele investeerders zijn investeerders die hun eigen vermogen in andere bedrijven investeren om deze te helpen in hun groei. Enkele adviezen die hieruit voortkomen, zijn het organiseren van bijeenkomsten rondom het circulaire thema om Informele Investeerders te voorzien in hun kennisbehoefte en het delen van succesverhalen van aansprekende financieringsoplossingen, zodat Informele Investeerders praktijkvoorbeelden hebben.
	19	Welke acties worden nu ondernomen?	Met de ROM wordt overlegd welke mogelijkheden er zijn om de aanbevelingen, zoals het invullen van de kennisbehoefte en het delen van succesverhalen, uit te voeren. In 2024 worden deze acties uitgevoerd.
SGP	20	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Als SGP willen we graag met de commissie in gesprek over de voortgang van de circulaire interventies in relatie tot het rekenkamerrapport over circulariteit.	Wij sturen in Q1 een rapportage aan PS over de uitvoeringsagenda circulaire samenleving 2022 en 2023 met een doorkijk naar 2024.
ChristenUnie	21	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Deze statenbrief geeft alle informatie over de stand van zaken rond circulair ondernemerschap.. Activiteiten op dit gebied worden gefinancierd tot en met 2024, ze zijn nog niet structureel gefinancierd. Is het college van plan om deze provinciale taak structureel te financieren?	Zie antwoord op vraag 1 PvdD.

D66	22	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Goed dat het concept van Ketenregisseur lijkt te landen! Graag gaat D66 met de commissie het debat aan over de noodzaak van het ook in 2025 doorzetten van dergelijke maatregelen.	Zie antwoord op vraag 1 PvdD.
	23	Wanneer kunnen we de evaluatie van het eerste half jaar van de ketenregisseur verwachten?	De evaluatie van de aanpak van de ketenregisseur vindt plaats in februari 2024, zes maanden na de start van de pilot. Op basis van deze evaluatie wordt het vervolgtraject voor de ketenregisseur bepaald.
	24	Wordt hierin ook betrokken hoe de andere partijen tegen de rol van ketenregisseur aankijken?	Belangrijk voor het slagen van de ketenregisseur is stil te staan bij de ervaringen van de ondernemers en gemeenten die via de ketenregisseur geholpen worden. Bij de uit te voeren evaluatie is dit een onderwerp.
PvdA	25	<u>Opwaardeerverzoek</u> : De middellange termijn strategie circulaire samenleving laat nog even op zich wachten. Ondertussen wordt verder gewerkt aan activiteiten rondom circulaire economie. De PvdA wil graag met het college en andere fracties in gesprek over de ambities onder de ontwikkelde interventies, ook in relatie tot het feit dat in de begroting het aantal circulaire bedrijven langjarig op 5,8% is voorzien.	Zie antwoord op vraag 1 PvdD